

บทคัดย่อ

แนวทางป้องกันการเจ็บป่วยจากความร้อนในการฝึกทหารใหม่แบบองค์รวม

ร้อยเอก ชีรณย์ วิจิตรสันต์, พันตรีหญิง น้ำฝน ประทุมวัลย์, พันตรีหญิง รัตติกาล ตาละ, ร้อยตรีหญิง สุทามาศ ไพบูลสิทธิ์ คณะกรรมการมาตรฐานโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพโรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร มณฑลทหารบกที่ 46

สรุปผลงาน: กระบวนการป้องกันการเจ็บป่วยจากความร้อน รวมถึงการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคลมร้อน โดยครอบคลุมการบริการสุขภาพทั้ง 5 มิติ เพื่อให้้อตราการเกิดโรคลมร้อนเป็นศูนย์ ประกอบกับลด้อตราเสียชีวิต และลด้อตราทุพพลภาพจากการเจ็บป่วยจากความร้อน

ปัญหาและสาเหตุ: ภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน ทำให้อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เพิ่มสูงขึ้นกว่าปกติ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการฝึกทหารใหม่ เพิ่มความเสี่ยงในการเจ็บป่วยจากความร้อน (Heat-related illnesses) โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร มีความรับผิดชอบดูแลหน่วยฝึกทหารใหม่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึง อำเภอกะพ้อ จังหวัดสงขลา ซึ่งหลายหน่วยตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากโรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร มาก ด้วยความมุ่งหวังให้การเกิดโรคลมร้อนเป็นศูนย์ (Zero Heat Stroke) ประกอบกับลด้อตราเสียชีวิต และลด้อตราทุพพลภาพจากการเจ็บป่วยจากความร้อน จึงได้ประยุกต์นำหลักการบริการสุขภาพทั้ง 5 มิติ ได้แก่ การสร้างเสริมสุขภาพการควบคุมและป้องกันโรคการรักษาพยาบาลการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค มาพัฒนาระบบการป้องกันและดูแลรักษาโรคลมร้อนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นไปอีก

วัตถุประสงค์: สร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันโรคลมร้อนให้แก่ทหารใหม่, จัดระบบทบทวนความรู้และนิเทศหน่วยฝึกทหารใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจัดตั้งระบบโรงพยาบาลเครือข่ายดูแลรักษาผู้ป่วยโรคลมร้อนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กิจกรรมการพัฒนา:

ห้วงก่อนการฝึก

1. อบรมให้ความรู้บุคคลพลเรือนก่อนเข้ามาฝึกทหารใหม่ “การเตรียมพร้อมร่างกายก่อนเข้ารับราชการทหารกองประจำการ” ในการประชุมเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมสุขภาพ ประจำปี 2565 ผ่านระบบ online โดยมี การถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Live
2. อบรมทบทวนความรู้การเฝ้าระวังและป้องกันการเจ็บป่วยจากความร้อนให้ 14 หน่วยฝึกทหารใหม่ก่อนการฝึก จัดอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ในการฝึกผลัดที่ผ่านมา
3. ให้หน่วยฝึกทหารใหม่จัดทำแผนการส่งต่อผู้ป่วย และมีการซักซ้อมแผนการปฏิบัติ โดยให้รายงานผลการปฏิบัติเป็นภาพถ่ายหรือวีดิทัศน์
4. ตรวจสอบเพื่อนิเทศตรวจสอบความพร้อมก่อนการฝึกทั้ง 14 หน่วยฝึกทหารใหม่
5. ทบทวนแนวทางในการดูแลรักษาผู้ป่วย และฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุเมื่อเกิดการเจ็บป่วยจากความร้อน ณ ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร
6. จัดประชุมเครือข่ายโรงพยาบาลในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคลมร้อนพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม 12 โรงพยาบาล สร้างระบบให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญและส่งต่อผู้ป่วยได้รวดเร็วทำให้การดูแลรักษาผู้ป่วยเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพตั้งแต่ต้นทาง

ห้วงระหว่างการฝึก

1. อบรมให้ความรู้ในการเฝ้าระวังและป้องกันการเจ็บป่วยจากความร้อนแก่ทหารใหม่ทั้ง 14 หน่วยฝึก ผ่านระบบ online
2. เน้นย้ำการบันทึกผลการคัดกรองความเสี่ยงในการเกิดการเจ็บป่วยจากความร้อนในระบบ HeatStroke AMED แบบ real time เมื่อมีการแจ้งเตือนผ่านระบบ LINE token ทางโรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหารจะเข้าไปติดตามช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที
3. ตรวจสอบเยี่ยมเพื่ออินทศ ทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติ ในการป้องกันและการปฐมพยาบาลโรคลมร้อน ณ จุดเกิดเหตุ ทั้ง 14 หน่วยฝึกทหารใหม่
4. หากเกิดเหตุการณ์เจ็บป่วยจากความร้อน ให้ดำเนินการตามแนวทางในการดูแลรักษาผู้ป่วย และแผนการส่งต่อในโรงพยาบาลเครือข่าย

ห้วงหลังการฝึก

1. ทบทวนบทเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการฝึกทหารใหม่ผลัดต่อไป

การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์: ในการฝึกทหารใหม่ผลัดที่ผ่านมา ไม่พบว่าเกิดการเจ็บป่วยจากความร้อนชนิดรุนแรงในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร การประเมินจึงเน้นไปที่การเตรียมความพร้อม และความสำเร็จในการทดสอบระบบ เพื่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ น้อยที่สุด

บทเรียนที่ได้รับ: การพัฒนาระบบซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเครือข่าย หรือมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก ย่อมเกิดความซับซ้อนในการสื่อสาร และประสานงานให้เข้าใจตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไม่เคยมีอุบัติการณ์เกิดขึ้น ยิ่งทำให้ทุกส่วนละเลยในการปฏิบัติ รวมถึงเพิกเฉยต่อการพัฒนาระบบได้ง่าย ความแตกต่างจากสิ่งที่เคยปฏิบัติอยู่เดิมคือการมองให้ครบทั้ง 5 มิติของบริการสุขภาพ มีการให้ความรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาพก่อนเข้ารับการฝึก มีการสร้างเครือข่ายโรงพยาบาลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับส่งต่อผู้ป่วย ตั้งแต่ในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการสื่อสารและจัดการระบบดูแลรักษา รวมถึงฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยด้วย

การติดต่อกับทีมงาน: ร้อยเอก ชีรตนต์ วิจิตรสันต์

ประธานกรรมการมาตรฐานโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร

เลขที่ 2 หมู่ 7 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 94170

โทร. 081-2850223

Email: teedsuan_127@hotmail.com

คำสำคัญ : การเจ็บป่วยจากความร้อน, การป้องกันโรค, การรักษาโรค, เครือข่ายโรงพยาบาล, องค์กรรวม